

Томілін О.О., доцент, Полтавська філія Європейського університету

Запропоновано заходи для поліпшення управління потоками грошових коштів підприємств

Постановка проблеми в загальному вигляді. Ефективність управління грошовими потоками визначається впливом цього процесу на платоспроможність підприємства, швидкість обороту обігового капіталу, обсяги залучених коштів та кредиторську заборгованість, а в кінцевому результаті на рентабельність підприємства та його конкурентні позиції.

Практична реалізація складових управління грошовими потоками дає змогу певною мірою знайти компроміс між необхідністю підтримувати певний обсяг грошових коштів для забезпечення ліквідності підприємства і бажанням інвестувати тимчасово вільні кошти для забезпечення їх дохідності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науковій і науково-практичній літературі з економічного аналізу та фінансів підприємств, останнім часом чимало уваги приділяється питанням грошових потоків [1, 2, 3, 4]. Однак, загальновизнаного їхнього визначення дотепер не вироблено.

Цілі статті. У зв'язку з цим необхідно вирішити наступне завдання:

- розглянути теоретичні підходи до поняття і сутності грошових потоків та надходжень;
- проаналізувати фінансово-економічну діяльність ВАТ "Карлівського машинобудівного заводу";
- дослідити платоспроможність ВАТ "Карлівського машинобудівного заводу";
- запропонувати резерви шляхи поліпшення використання оборотних коштів ВАТ "Карлівського машинобудівного заводу".

Виклад основного матеріалу. Показники, що відображають фінансові результати ВАТ "Карлівського машинобудівного заводу" за 2005-2007 рр. наведені в табл. 1.

Доходи від реалізації ВАТ "Карлівського машинобудівного

заводу

Таким чином, фінансові результати від операційної діяльності господарства зменшуються і становлять в 2007 році 117,6 тис. грн., що на 433,3 тис. грн. менше від рівня 2006 року.

В результаті звичайної діяльності ВАТ "Карлівським машинобудівним заводом" за 2005-2007 рр. отримані прибутки, які мають тенденцію до зниження, що є негативним моментом в діяльності господарства.

Інвестиційна робота підприємства спрямована на розширення обсягів його діяльності за рахунок власного прибутку. Так, заплановані темпи росту обсягів виробництва в 2007 році відносно 2006 року складають 102,2 %.

Таблиця 1

Показники формування прибутку ВАТ "Карлівського машинобудівного заводу" за 2005-2007 рр., тис. грн.

Показники, тис. грн.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	Відхилення 2007 р.	
				тис. грн.	%
1. Доходи від реалізації	11897	12599	12897	338	2,6
2. По даток на додану вартість	309	238	219	19	8,7
3. Чистий дохід від реалізації продукції	11437	12123	12559	436	3,5
4. Собівартість реалізованої продукції	9105	9974,5	10624	649,5	6,1
5. Валовий прибуток	2331,8	2148,6	1934,9	-213,7	-11,0
6. Інші операційні доходи	559,3	407,7	620	212,3	34,2
7. Адміністративні витрати	1032,7	1145,5	1473,6	328,1	22,3
8. Витрати на збут	274,3	304,9	356,4	51,5	14,5
9. Інші операційні витрати	734,8	414,2	526,3	112,1	21,3
10. Фінансові результати від операційної діяльності	849,3	691,7	198,6	-493,1	-248
11. Фінансові та інші доходи	54,2	152,2	25,9	-126,3	-487
12. Фінансові витрати	18,6	20,7	-	-	
13. Інші витрати	5,1	36,3	25,8		
14. Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування	879,8	786,9	198,7	-588,2	-296
15. Податок на прибуток	320,5	236	81,1	-154,9	-191
12. Чистий прибуток	559,3	550,9	117,6	-433,3	-369

Таким чином, система управління фінансами ВАТ "Карлівського машинобудівного заводу" забезпечує планування фінансової роботи, аналіз фінансового стану підприємства, обліковий контроль на підприємстві.

Платоспроможність означає наявність у підприємства фінансових можливостей для регулярного і своєчасного погашення своїх боргових зобов'язань.

Для оцінки платоспроможності підприємства у ширшому розумінні використовується система показників, які мають різні коефіцієнти ліквідності (платоспроможності).

В табл. 2 наведені показники ліквідності та платоспроможності ВАТ "Карлівського машинобудівного заводу" за 2005-2007 роки.

Таким чином, можна відзначити, що коефіцієнт абсолютної ліквідності підприємства ВАТ "Карлівського машинобудівного заводу" в 2005-2007 роках має значення, значно більше нормативного (0,2), що є позитивним моментом. Слід відзначити тенденцію до його зростання. Так, в 2007 році він збільшився порівняно з 2005 та 2006 роками відповідно на 0,57 та 0,28 і становив значення 0,66.

Проміжний коефіцієнт покриття також відповідає визначеному критерію ($>0,7$), спостерігається його зростання протягом аналізованого періоду. В 2007 році він зростає порівняно з 2006 роком на 0,82 і порівняно з 2005 роком на 0,53.

Таблиця 2

Показники платоспроможності ВАТ "Карлівського машинобудівного заводу" за 2005-2007 рр.

Показники	Роки			Відхилення (+/-)	
	2005	2006	2007	2007 р. від 2005 р.	2007 р. від 2006 р.
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,095	0,38	0,66	0,57	0,28
Проміжний коефіцієнт покриття	1,15	1,44	1,97	0,82	0,53
Загальний коефіцієнт покриття	1,53	2,02	2,54	1,01	0,52
Коефіцієнт загальної платоспроможності	6,6	7,64	8,84	2,24	1,2

Загальний коефіцієнт покриття в 2005-2007 роках перевищує нормативне і має тенденцію до зростання. Отже, структуру балансу ВАТ "Карлівського машинобудівного заводу" в цей період можна вважати задовільною, а підприємство - платоспроможним.

Коефіцієнт загальної платоспроможності показує, що на 1 гривню зобов'язань в 2007 році припадає 8,84 грн. активів ВАТ "Карлівського машинобудівного заводу", що на 2,24 більше від рівня 2005 року та на 1,2 більше значення 2006 року.

Таким чином, слід відзначити задовільний фінансовий стан ВАТ "Карлівського машинобудівного заводу". Показники фінансової стійкості в цілому відповідають рекомендованим значенням.

Висновки.

1. Наявність у достатньому обсязі власних оборотних коштів свідчить про здатність ВАТ "Карлівського машинобудівного заводу" самостійно фінансувати свою поточну діяльність. Питома вага оборотних активів, які сформовані за рахунок власних оборотних коштів ВАТ "Карлівського машинобудівного заводу" в 2007 році зростає порівняно з 2005 та 2006 роками відповідно на 0,24 та 0,09.

2. Зростання показників платоспроможності ВАТ "Карлівського машинобудівного заводу" у динаміці свідчить про поліпшення фінансового стану підприємства, що свідчить про ефективну фінансову діяльність цього підприємства.

3. На підприємстві переважає кредиторська заборгованість над дебіторською. Це непогана тенденція, однак надмірне перевищення кредиторської заборгованості зі зменшенням грошових коштів на кінець періоду може негативно позначитися на платоспроможності підприємства, тому що в основному в кредиторській заборгованості переважає короткострокова.

Таким чином, для досліджуваного підприємства можна запропонувати наступні заходи для поліпшення управління потоками грошових коштів:

- збільшити коефіцієнт ліквідності до нормального значення, що забезпечить підприємству ліквідність.
- намагатися скоротити терміни погашення дебіторської заборгованості, використовуючи часткову передоплату чи інші методи впливу на дебіторів (пені, штрафи, неустойки й ін.).

Література.

1. Гетьман О.О. Економіка підприємства: Навч. посібник. - К. : Центр навчальної літератури, 2006. - 488 с.
2. Козик В.В., Папкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. посіб. - 3-тє.вид., перероб. і доп. - К.: Знання-Прес, 2002. - 406 с.
3. Подольська В. О. Фінансовий аналіз. Навч. посіб. - К.: ЦУЛ, 2007 - 480 с.